

Tillaga skóla- og frístundaráðsfulltrúa Samfylkingarinnar, Viðreisnar, Pírata og Vinstri grænna:

Skóla- og frístundaráð samþykkir með vísan til minnisblaðs sviðsstjóra, dags. 5. janúar 2021, verklag um meðferð umsókna foreldra reykvískra nemenda í sjálfstætt rekna sérskólann Arnarskóla vegna skólaársins 2020 – 2021.

Greinargerð:

Með vísan til minnisblaðs sviðsstjóra skóla- og frístundasviðs, dags. 5. janúar 2021, er lagt til að samþykkt verði uppfært verklag í tengslum við ákvörðun Reykjavíkurborgar um hvort greitt verði framlag vegna umsókna foreldra nemenda með lögheimili í Reykjavík í sjálfstætt rekna sérskólann Arnarskóla vegna skólaársins 2021 – 2022. Í framangreindu felst að Reykjavíkurborg tekur ákvörðun um nemendur sem heimilt er að greiða framlag vegna til skólans, tekur með því ákvörðun um hámarksfjölda reykvískra nemenda sem sveitarfélagið greiðir framlag vegna og jafnframt um fjárhæð framlagsins.

Meðferð skóla- og frístundasviðs vegna umsókna í sjálfstætt rekinn sérskóla

Í tengslum við ákvörðun Reykjavíkurborgar um hvort greitt verði framlag vegna skólavistar reykvískra nemenda í Arnarskóla er sett neðangreint verklag um umsóknarferlið en Arnarskóli er eini sjálfstætt starfandi sérskólinn.

Í framangreindu felst að Reykjavíkurborg tekur ákvörðun um hámarksfjölda nemenda við skólann sem sveitarfélagið greiðir framlag vegna til Arnarskóla.

Í *fyrsta hluta umsóknarferils* kannar Reykjavíkurborg fjölda umsókna foreldra nemenda með lögheimili í Reykjavík í Arnarskóla. Umsóknir í Arnarskóla eru afgreiddar árlega í kringum 15. maí vegna komandi skólaárs og þurfa þær að hafa borist Reykjavíkurborg fyrir 1. mars ár hvert. Þá er staðreynt hvort uppfyllt séu skilyrði samþykktar umsókna.

Í *öðrum hluta umsóknarferils* er lagt fyrir skóla- og frístundaráð og borgarráð að taka ákvörðun um hvort fyrirliggjandi umsóknir sem uppfylli skilyrði Reykjavíkurborgar verði samþykktar.

Í *þriðja hluta* gerir Reykjavíkurborg samning við Arnarskóla um framlag til hans vegna þeirra nemenda sem samþykkt hefur verið að fari í skólann.

Fyrsti hluti umsóknarferils:

1. Foreldrar, þ.e. þeir sem fara með forsjá barns samkvæmt barnalögum, geta sótt um skólavist í sérskóla fyrir barn sitt með lögheimili í Reykjavík, telji þeir, skólastjórnendur og aðrir sérfræðingar að barnið fái ekki notið kennslu við sitt hæfi í almennum grunnskóla.
2. Foreldrar sem óska eftir skólavist í sjálfstætt rekna sérskólanum Arnarskóla fyrir barn sitt sækja um til skólans sem metur hvort Arnarskóli geti mætt þörfum barnsins fyrir skóla- og frístundastarf. Telji skólinn að hann hæfi barninu leiðbeinir hann foreldrum um að þeir þurfi að sækja um á sérstöku eyðublaði og jafnframt fá samþykki Reykjavíkurborgar vegna greiðslu framlags til skólans. Jafnframt veitir skóla- og frístundasvið leiðbeiningar sem birtar eru á heimasíðu Reykjavíkurborgar.
3. Það er skilyrði greiðslu framlags til Arnarskóla að um sé að ræða nemendur með lögheimili í Reykjavík með verulega hamlandi þroskahömlun og/eða einhverfu ásamt alvarlegum atferlis- og hegðunarröskunum og/eða öðrum alvarlegum viðbótarröskunum s.s. íþyngjandi ofvirknishegðunarröskun og geðrænar raskanir.
4. Þar sem Arnarskóli er staðsettur utan Reykjavíkur ber að leggja fram **árlega** beiðni um skólavist í Arnarskóla auk umsókna um skólavist í grunnskóla í sveitarfélagi utan lögheimilis nemanda, sjá hér:

https://reykjavik.is/sites/default/files/yomis_skjol/umsoknir_pdf/beidni_um_namsvist_grunnskola_utan_logheimils.pdf

5. Umsóknarfrestur vegna skólavistar utan sveitarfélags í Arnarskóla er til 1. mars **árlega**.

6. Ef umsókn berst eftir 1. mars skal foreldrum gefinn kostur á að halda umsókn sinni til umfjöllunar vegna næstu afgangsráðs skóla- og frístundaráðs og borgarráðs að ári. Óski foreldrar ekki eftir framangreindu er litið svo á að umsókn hafi verið afturkölluð. Undanþegnu framangreindu eru umsóknir foreldra vegna barna sem eru að flytja lögheimili sitt og fasta búsetu til Reykjavíkur og sem eru nú þegar í Arnarskóla. Umsóknir þeirra skulu teknar til meðferðar þá þegar af skóla- og frístundasviði.
7. Sérstakt matsteymi leggur mat á þær beiðnir sem berast til skóla- og frístundasviðs.

Í matsteyminu eiga sæti skrifstofustjóri grunnskólaskrifstofu, verkefnastjóri sérkennslu á fagskrifstofu grunnskóla, fulltrúi viðkomandi skólalþjónustu og fulltrúi frá einu af sérúrræðum borgarinnar sem við á hverju sinni, Klettaskóla, Brúarskóla eða sérdeild fyrir nemendur með einhverfu.

8. Matsteymi skóla- og frístundasviðs aflar nauðsynlegra gagna og tekur mið af:

- Fyrirliggjandi greiningum um þroskaröskun barnsins til samræmis við 3. gr. í reglum þessum.

- Mati á stöðu barnsins í námi og skólastarfi frá leik- eða grunnskóla. Í matinu skal taka tillit til aðstæðna nemandans og heildarhagsmuna hans, svo sem stöðu hans í einstökum námsgreinum, virkni hans og félagsstöðu og líðna í skóla. Gæta skal þess að nemandinn eigi þess kost að tjá sig um niðurstöður matsins og koma á framfæri sjónarmiðum sínum sem kostur er. Matsteymið kallar eftir matinu frá skóla/leikskóla nemandans og skólalþjónustu að fengnu samþykki foreldra og skulu þeim kynntar niðurstöður námsmatsins.

- Mati annarra sérfræðinga/aðila sem hafa komið að málum sem varða leik- eða grunnskólagöngu barnsins.

- Hvort aðstæður og möguleikar í skólanum/námshópnum séu líklegri til að stuðla að framförum hjá nemandanum náms- og félagslega og í almennum þroska.

- Óskum foreldra og nemandans að teknu tilliti til aldurs og þroska.

- Mati starfsfólks Arnarskóla á því hvernig aðstæður og möguleikar skólans séu líklegar til að hæfa þörfum viðkomandi barns og stuðla að framförum náms- og félagslega og í almennum þroska.

-Lögum um grunnskóla nr. 91/2008 og reglugerð um stuðning við nemendur sérþarfir í grunnskóla nr. 585/2010.

8. Starfshættir matsteymis eru eftirfarandi :

- Matsteymið gætir að vandaðri stjórnslu, þar með talið jafnræðissjónarmiðum í störfum sínum við mat og afgangsráðs beiðna.

- Matsteymið getur kallað til sín sérfræðinga um nám og skólagöngu barna með þroskafrávik og sérfræðinga varðandi þroskafrávik viðkomandi barns. Foreldrar skulu hafa kost á að hafa áhrif á val á sérfræðingum.

- Matsteymið getur falið sérfræðingi úr teyminu að fylgjast með barninu í núverandi aðstæðum þess í leik- eða grunnskóla, enda hafi foreldrar samþykkt slíkt.

- Séu beiðnir fleiri en fjöldi þeirra nemenda sem heimild er fyrir í skólann, forgangsraðar matsteymið beiðnum eftir því hve hamlandi skerðingar viðkomandi barns eru í námi og skólastarfi.

- Afgreiðsla matsteymis skal liggja fyrir eigi síðar en 15. maí ár hvert. einum mánuði eftir að beiðni berst.

9. Afgreiðsla umsókna

Skrifstofustjóri fagskrifstofu grunnskóla tekur ákvörðun um hvort uppfyllt séu skilyrði samþykktar á grundvelli fyrirbyggjandi gagna, upplýsinga og athugana matsteymis.

- Sé umsókn samþykkt tilkynnir skrifstofustjóri fagskrifstofu grunnskóla það í bréfi til foreldra, með fyrirvara um samþykki skóla- og frístundaráðs og borgarráðs.
- Sé lagt til að umsókn um skólavist verði synjað tilkynnir skrifstofustjóri fagskrifstofu grunnskóla það í bréfi til foreldra þar sem ákvörðun um fyrirhugaða synjun er rökstudd ítarlega. Gefa skal foreldrum kost á að tjá sig um fyrirhugaða synjun.
- Sé ákvörðun tekin um synjun að loknu mati á athugasemdum frá foreldrum tilkynnir skrifstofustjóri grunnskólaskrifstofu það í bréfi til foreldra. Ákvörðunin skal vera rökstudd og foreldrar upplýstir um kærurétt skv. 47. gr. laga um grunnskóla nr. 91/2008.

Annar hluti umsóknarferils:

Reykjavíkurborg getur tekið ákvörðun um greiðslu tilgreinds framlags til Arnarskóla fyrir tilgreindan fjölda nemenda með lögheimili í Reykjavík á hverju skólaári samkvæmt ákvörðun skóla- og frístundaráðs og borgarráðs.

Þegar fjöldi umsókna sem uppfylla viðmið um inntöku í Arnarskóla samkvæmt mati skólans og skóla- og frístundasviðs liggur fyrir, eftir 1. mars árlega, er skóla- og frístundaráð upplýst um fjöldann og jafnframt lögð fram tillaga um fjölda reykvískra nemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna. Áður hafi tillaga með kostnaðarmati verði send fjármála- og áhættustýringarsviði Reykjavíkurborgar til umsagnar. Samþykkttri tillögu skóla- og frístundaráðs um fjölda nemenda ber að vísa til afgreiðslu borgarráðs.

Samþykki er bundið við þá nemendur sem uppfylla skilyrðin.

Skóla- og frístundasviði er þrátt fyrir framangreint heimilt að taka til afgreiðslu umsóknir á grundvelli verklagsins vegna barna foreldra sem eru að flytja lögheimili sitt og fasta búsetu til Reykjavíkur og sem eru nú þegar í Arnarskóla með samþykki annars sveitarfélags.

Sé ákvörðun tekin um synjun umsóknar um greiðslu framlags, að lokinni afgreiðslu skóla- og frístundaráðs og borgarráðs skal tilkynna það í bréfi til foreldra. Ákvörðunin skal vera rökstudd og foreldrar upplýstir um kærurétt skv. 47. gr. laga um grunnskóla nr. 91/2008.

Miðað er við að umsóknir vegna komandi skólaárs verði afgreiddar fyrir 20. maí 2021.

Þriðji hluti – samningur við Arnarskóla

Þegar samþykki skóla- og frístundaráðs og borgarráðs liggur fyrir um fjölda reykvískra nemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna og fjárhæð framlags er umsækjendum tilkynnt um niðurstöðuna og í kjölfarið gerir skóla- og frístundasvið samning við Arnarskóla um greiðslu framlags.

MINNISBLAÐ

Viðtakandi: Skóla- og frístundaráð

Sendandi: Helgi Grímsson, sviðsstjóri skóla- og frístundasviðs

---

Efni: Samþykkt verklags – ákvörðun um greiðslu framlags til sjálfstætt rekna sérskólans Arnarskóla

Skóla- og frístundasvið leggur til að samþykkt verði meðfylgjandi uppfært verklag í tengslum við ákvörðun Reykjavíkurborgar um hvort greitt verði framlag vegna umsókna foreldra nemenda með lögheimili í Reykjavík í sjálfstætt rekna sérskólann Arnarskóla vegna skólaársins 2021 – 2022. Í framangreindu felst að Reykjavíkurborg tekur ákvörðun um nemendur sem heimilt er að greiða framlag vegna til skólans, tekur með því ákvörðun um hámarksfjölda reykvískra nemenda sem sveitarfélagið greiðir framlag vegna og jafnframt um fjárhæð framlagsins.

Um Arnarskóla

Arnarskóli er sjálfstætt rekinn sérskóli fyrir börn með þroskafrávik á grunnskólaaldri. Skólinn býður upp á heildstæða skóla- og frístundaþjónustu en í heildstæðri þjónustu felst að veitt er samfelld þjónusta alla virka daga, allan ársins hring. Starf skóla, frístundar og sumarfrístundar er fléttað saman í eitt heildstætt úrræði. Lögð er áhersla á atferlisíhlutun þar sem atferlisfræðingar þjálfa starfsfólk og samræma vinnubrögð.

Fyrir liggur starfsáætlun og skólanámskrá Arnarskóla vegna skólaársins 2020 – 2021. Reglur um innritun og útskrift nemenda í sérskóla sem staðfestar hafa verið af ráðherra, í samræmi við reglugerð 585/2010, með síðari breytingum, um stuðning við nemendur með sérþarfir í grunnskólum, liggja ekki fyrir. Samkvæmt upplýsingum skólans hafa framangreindar reglur verið senda Kópavogsbæ.

Þar sem skólinn er staðsettur í Kópavogi hefur hann gert þjónustusamning við Kópavogsbæ og hefur fengið viðurkenningu sem einkaskóli á grunnskólastigi frá Menntamálastofnun en viðurkenningin byggir á þjónustusamningnum við Kópavogsbæ.

Ytra mat hefur ekki verið framkvæmd en samkvæmt upplýsingum Menntamálastofnunar var ráðgert að skólinn yrði metinn fyrstur á vorönninni, í janúar 2021. Reynt verður að halda þeirra áætlun ef ytri aðstæður leyfa, það er ef það er hægt vegna sóttvarna.

Samkvæmt upplýsingum frá Arnarskóla er nú pláss fyrir 30 nemendur í skólanum og gert ráð fyrir því að meðaltali verði 3 nemendur að útskrifist árlega að jafnaði.

Aðrir möguleikar foreldra barna í Reykjavík með alvarlegar þroskaskerðingar sem óska eftir sérúrræði fyrir barn sitt eru að sækja um í sérúrræðum Reykjavíkurborgar, sem eru Klettaskóli, sérhæfðar sérdeildir fyrir nemendur með einhverfu og Brúarskóli. Sérstakar reglur gilda um innritun og útskrift nemenda úr þessum sérúrræðum borgarinnar og hafa þær reglur fengið staðfestingu ráðherra.

Verklag það sem hér er lagt fram tekur mið af inntökureglum Klettaskóla.

Helstu forsendur verklagsins

Samkvæmt 1. málslíð 3. mgr. 5. gr. laga um grunnskóla er sveitarfélögum skylt að sjá til þess að skólaskyld börn sem eiga lögheimili í sveitarfélaginu, og börn sem hefur verið ráðstafað í fóstur til fósturforeldra, sem eiga lögheimili í sveitarfélaginu, njóti skólavistar eftir því sem nánar segir í lögnum

Þá er í 4. mgr. 17. gr. laga um grunnskóla kveðið á um að telji foreldrar barns, skólustjórar, kennarar eða aðrir sérfræðingar að það fái ekki notið kennslu við sitt hæfi í almennum grunnskóla geta foreldrar sótt um skólavist fyrir barnið í sérúrræði innan grunnskóla eða í sérskóla.

Í 1. mgr. 43. gr. a í lögum nr. 91/2008 um grunnskóla, er kveðið á um að sveitarfélag *sem skóli starfar í skuli* gera þjónustusamning um rekstur skólans við rekstraraðila. Samningur felur í sér samþykki sveitarfélags fyrir stofnun skólans, staðfestingu á rétti til fjárframlaga skv. 43. gr. b og skuldbindingu sveitarfélags um að hafa eftirlit með starfi hans.

Í ákvæðum laga um grunnskóla, með síðari breytingum, eða reglugerð nr. 1150/2018 um sjálfstætt rekna grunnskóla er ekki kveðið beint á um réttarstöðuna milli sveitarfélags og sjálfstætt rekens grunnskóla þegar sótt er um í sjálfstætt reknum grunnskóla fyrir nemanda sem á lögheimili í öðru sveitarfélagi en skólinn er staðsettur í.

Ekki er gert ráð fyrir að þjónustusamningur sem staðfestur er af Menntamálastofnun sé gerður milli viðkomandi sveitarfélags og viðkomandi grunnskóla og á sveitarfélagið ekki aðkomu að málum sem varða innritun, gjaldtöku eða skólagöngu barnsins með sama hætti og ef sjálfstætt rekinn grunnskóli er staðsettur í sama sveitarfélagi og viðkomandi nemandi á lögheimili í. Á hinn bóginn hafa sveitarfélög almenna heimild í 100. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 til að gera samninga við einkaaðila um framkvæmd þjónustustarfsemi sem þeim er lögum skylt eða heimilt að sinna.

Samkvæmt 1. mgr. 7. gr. reglugerðar um sjálfstætt rekna grunnskóla eiga grunnskólar sem eru reknir af einkaaðila á grundvelli laga um grunnskóla og þjónustusamnings við sveitarfélag, sem hlotið hefur staðfestingu Menntamálastofnunar, rétt á framlagi úr sveitarsjóði til starfsemi sinnar vegna nemenda sem eiga lögheimili í því sveitarfélagi sem skólinn starfar og vegna barna sem ráðstafað hefur verið í fóstur til fósturforeldra, sem eiga lögheimili í sveitarfélaginu. Sama gildir um grunnskóla sem þegar eru starfandi á grundvelli viðurkenningar ráðherra, en sveitarfélagi er þó heimilt í þjónustusamningi að takmarka framlag úr sveitarsjóði við hámarksfjölda nemenda. Þá getur Reykjavíkurborg takmarkað hámarksfjölda nemenda við skólann sem sveitarfélaginu ber að greiða kostnað af, sbr. 7.tl. 43. gr. a laga um grunnskóla, með hliðstæðum hætti og sveitarfélag sem sjálfstætt rekinn grunnskólar starfar í.

Þá verður að gera ráð fyrir að sveitarfélagi sé heimilt á grundvelli framangreinds lagaákvæðis í grunnskólalögum og stjórnarskrárvarins réttar sveitarfélaga til sjálfstjórnar samkvæmt 78. gr. stjórnarskrár lýðveldisins Íslands, sbr. lög nr. 33/1944, að takmarka fjárframlög sín til sjálfstætt rekinnna grunnskóla utan sveitarfélagsins en tekjustofnar sveitarfélaga skulu ákveðnir með lögum, svo og réttur þeirra til að ákveða hvort og hvernig þeir eru nýttir, sbr. einnig 1. gr. og 2. mgr. 8. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011.

Samþykktir skóla- og frístundaráðs og borgarráðs

Á 148. fundi skóla- og frístundaráðs þann 27. nóvember 2018 var samþykkt verklag vegna umsókna foreldra reykvískra nemenda í sjálfstætt rekna sérskólann Arnarskóla vegna skólaársins 2019 - 2020. Þann 10. janúar 2019 samþykkti borgarráð tillöguna.

Á 163. fundi skóla- og frístundaráðs var lagt fram til upplýsinga minnisblað sviðsstjóra skóla- og frístundasviðs, dags. 21. júní 2019, varðandi ákvörðun um fjölda nemenda sem greitt er framlag vegna til Arnarskóla.

Á fundi borgarráðs þann 18. júlí 2019 var skóla- og frístundasviði heimilað að gera samning við Arnarskóla vegna umsókna fjögurra foreldra reykvískra nemenda um skólagöngu í Arnarskóla skólaárið 2019-2020.

Á 181. fundi skóla- og frístundaráðs þann 10. mars 2020 og í borgarráði þann 26. mars 2020 var skóla- og frístundasviði heimilað að gera samning við Arnarskóla um framlag vegna fjögurra reykvískra nemenda sem nú þegar eru í Arnarskóla um skólavist þeirra skólaárið 2020-2021.

Í borgarráði þann 2. júlí 2020 var samþykkt að viðmið um hámarksfjölda reykvískra nemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna í Arnarskóla skólaárið 2020-2021 verði sex nemendur.

Upplýsingar um fjárhagsleg áhrif

Arnarskóli tekur gjald vegna skólavistar sem tekur mánaðarlegum breytingum samkvæmt launavísitölu sem gildir fyrir þann mánuð sem greitt er fyrir. Framangreindur kostnaður er greiddur af því sveitarfélagi sem nemandi á lögheimili í. Miðað er við átta tíma skólavist og frístundaþjónustu á dag en boðið er upp á þjónustu alla mánuði ársins.

Samkvæmt upplýsingum skólans í október sl. innheimtir Arnarskóli gjald af foreldrum vegna frístundaþjónustu að fjárhæð kr. 26.000 á mánuði. Þá greiða foreldrar aukalega fyrir fæði kr. 16.443. Samtals greiða foreldrar því kr. 42.443.- Ekki er innheimt gjald af foreldrum vegna skólagöngu.

Mánaðargjald fyrir desember 2020 er kr. 1.309.664 fyrir hvern nemanda til 12 mánaða, greitt er framlag vegna 7 nemenda. Samkvæmt nógildandi samningi við Arnarskóla er um að ræða heildarframlag til skólans vegna skólagöngu og frístundaþjónustu þeirra nemenda sem samningurinn nær til, til samræmis við einstaklingsnámskrá sem afhentar hafa verið skóla- og frístundasviði. Nógildandi samningur skóla- og frístundasviðs við Arnarskóla er til 12 mánaða og gildir til 22. ágúst 2021.

Ekki er hægt að gera ráð fyrir því að nemandi sem kemur úr Klettaskóla eða einhverfudeild taki með sér fjármagn úr viðkomandi sérúrræði. Fari nemandi úr slíku úrræði fækkar ekki plássum þar heldur eru teknir inn nýir nemendur í laus pláss. Ekki er raunhæft að ætla að þessi úrræði dragist saman við það að börn þar flytjist yfir í Arnarskóla en hins vegar má leiða að því líkum að lítillgega geti dregið úr ákalli um fjölgun eða stækkun.